

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

Home | News & Analysis | Latest News Headlines | Plan for single EU power market still working through challenges: ACER

Plan for single EU power market still working through challenges: ACER

Brussels (Platts)--10Dec2013/722 am EST/1222 GMT

EU energy ministers reject a bad deal on biofuels but status quo is even worse

POLITIZACIJA ENERGIJE

STRAZBUR – Evropski parlament usvojio je 10. decembra plan odlaganja izdavanja 900 miliona novih dozvola za emisije CO₂ predviđeno u periodu 2013.-2015. godine, sa ciljem podizanja cene ove ključne poluge evropske klimatske politike. Ovaj plan izazvao je u proteklih 16 meseci, od kako ga je predložila Evropska komisija, podele među zemljama članicama i u industriji. Cena EU dozvole za emisiju tone ugljendioksida srozala se sa najvišeg nivoa od 29,7 evra u julu 2008. na rekordno niskih 2,46 evra u aprilu ove godine, da bi se 10. decembra u Londonu trgovala za 4,80 evra. Banka Societe Generale očekuje rast cene dozvole od nekih 11% do kraja iduće godine. Plan 19. decembra treba da odobre EU ministri, posle čega će komitet za klimatske promene da odluči kako će biti regulisano odlaganje izdavanja dozvola, ali se pretpostavlja da će one biti vraćene na tržište 2019.-2020. godine. Posle toga regulativu treba da prihvate vlade zemalja članica pre nego što dobije status zakona. Komisija očekuje da se to obavi u manje od tri

meseca. **Bloomberg**

BRISSEL – Krajni cilj za objedinjavanje EU tržišta električne energije do 2014. je pod znakom pitanja, kazao je ovih dana šef tog sektora u evropskoj Agenciji za saradnju energetske regulatora (ACER), Christophe Gence-Creux. Plan početka funkcionisanja projekta objedinjavanja trgovine električnom energijom za dan unapred na tržištu severozapadne Evrope - koje obuhvata oko 75% ukupne evropske potrošnje - odložen je sa 26. novembra ove, na ("nadamo se") 4. februar iduće godine, rekao je on na jednom sastanku u Briselu. Naredni korak bio bi pripajanje regiona jugozapada EU, "nadajmo se do kraja prvog kvartala 2014", kaže ekspert ACER-a. Odatle bi se u objedinjeno tržište trgovanja električnom energijom za dan unapred uključio i region srednje i južne Evrope, što se prema procenama ACER-a, teško može očekivati u toku 2014. Prema rečima Gence-Creux, još je izazovniji cilj objedinjavanja trgovine električnom energijom u toku dana. Opcija je da se obrza postupak tako što bi se usmerio na regione koji bi od toga imali najviše koristi, citira 10. decembra agencija **Platts** šefa sektora za električnu energiju u ACER-u.

BRISSEL - Savet Evropske unije usvojio je 12. decembra Izveštaj o napretku u formiranju unutrašnjeg energetskeg tržišta vezan za njegovu dogradnju, otklanjanje energetske izolacije, obezbeđivanje investicija, i diversifikaciju, energetske efikasnost i cene. Prioriteti u daljem radu biće harmonizacija tržišta kroz primenu Trećeg energetskeg paketa, neodložan razvoj energetske infrastrukture i efikasno sprovođenje propisa EU u oblasti tržišta i energetske efikasnosti, kao i težnja ka jedinstvenom okviru za kompanije koje posluju u EU. Savet namerava da u februaru 2014. razmatra cene i troškove energije u kontekstu za mart planirane diskusije o industrijskoj konkurentnosti i politici i opcijama za strategiju u oblasti energetike i klime do 2030. Komisija će predstaviti izveštaj o završetku formiranja jedinstvenog tržišta početkom 2014. Savet je, takođe, usvojio izveštaj o razvoju spoljne dimenzije energetske politike EU koji sadrži pregled energetskeg dešavanja na globalnom nivou od 2011., napredak i rezultate spoljne energetske politike EU posle 2011. i preporuke za

njen dalji razvoj i jačanje. consilium.europa.eu

PRAG – Češka energetska grupacija ČEZ saopštila je da bez garantovanih dugoročnih otkupnih cena od države neće graditi dva planirana nukelarna reaktora za nuklearku u Temelinu. Pavel Cyran, čelnik strateškog sektora praške kompanije rekao je da je realizacija 15 milijardi dolara skupog projekta bez državnih garancija „jednostavno nemoguća“, prenosi **Bloomberg**.

ČEZ čeka epilog pregovora o formiranju koalicione vlade, koja iduće godine treba da usvoji novu energetskeg strategiju. Do tada kompanija ne može da donosi bilo kakve dalekosežne investicione odluke, rekao je Cyran. ČEZ je tražio od prethodne vlade tzv. „ugovor na razliku“, sporazum koji bi garantovao kompaniji cenu električne energije za dogovoreni broj godina, pri čemu bi rizik od kolebanja cena struje bio prebačen na potrošače i poreznike. Češkoj su potrebna dva nova reaktora i mreža novih termoelektrana na uglj da zameni oko 3.500 megavata dotrajalih kapaciteta koji će biti ugašeni do 2030.

BERLIN - Predsednik nemačke Socijaldemokratske partije (SPD) Sigmar Gabriel biće biće novi ministar energije i privrede te zemlje, objavio je 14. decembra – ne precizirajući izvor – Der Spiegel, odmah pošto je SPD pristao na formiranje crno-crvene koalicije sa Hrišćansko-demokratskom unijom (CDU) Angele Merkel i bavorskom Hrišćansko-socijalnom unijom (CSU), piše **Bloomberg**. Merkel (59) počinje svoj novi, treći uzastopni mandat u utorak kada će saopštiti i sastav vlade.

S leva, lider Socijaldemokratske partije Sigmar Gabriel, nemački kan celar i lider hrišćansko-demokratske unije Angela Merkel i predsednik Hrišćansko-socijalne unije Horst Seehofer posle sporazuma o formiranju koalicione vlade

BERLIN – Evropska komisija obavestila je Berlin da otvara istragu o izuzećima od plaćanja doprinosa za obnovljivu energiju koje nemačka vlada odobrava energetski intenzivom sektoru privrede. Ovu privilegiju u odnosu na ostale industrijske potrošače i domaćinstva uživa nekih 2,300 nemačkih kompanija i ukoliko istraga Komisije pokaže da se radi o kršenju odredbi o dozvoljenoj državnoj pomoći privredi, kompanije će biti primorane da retroaktivno plate namete za OIE, piše **Reuters**.

BRATISLAVA – Visoke cene energije, izazvane razvojem subvencionisanih obnovljivih izvora i gašenjem nuklearnih elektrana, vode deindustrijalizaciji Nemačke privrede, odnosno iseljavanju prerađivačkog sektora u SAD, izjavio je na jednom energetskom skupu u Bratislavi zamenik direktora Evropskog centra za energetsku i bezbednost izvora Frank Umbach. On kaže da je Britanija pre 15 godina prošla isti put de-industrijalizacije, ali je mogla da opstane zahvaljujući sektoru finansijskih i drugih usluga, što nije izgledno za Nemačku, industrijsko čvorište EU. Sada Britanija pokušava da se re-industrijalizuje, sa novom nuklearnom energetskom politikom, konstatuje Umbach. **OilPrice.com**

BRISEL - EU ministri energije nisu u četvrtak prihvatili kompromisni cilj ograničenja udela biogoriva iz prehrambenih sirovina na 7% ukupne potrošnje u 2020., posle čega je komesar za energiju Ginter Etinger konstatovao da je to „pobeda za OPEC i Rusiju“, javlja **EurActiv**. EU je 2008. odredila taj cilj na 10%, da bi ga prošle godine, zbog uticaja na poskupljenje hrane, svela na 5%. To je izazvalo žestoke proteste u EU sektoru biogoriva, čiji godišnji promet iznosi oko 13 milijardi evra, pa je predsedavajući EU Litvanija predložila kompromis od 7%.

BRISEL – Britanija je predložila Briselu način smanjenja EU ciljeva za obnovljivu energiju za 2020. tako što bi se doprinos efekata biogoriva računao dvostruko, što bi uštedelo milijarde novih investicija, saznaje **Reuters** uvidom u dokument koji je dostavila vlada u Londonu. Ministri energije EU treba narednih dana da razmotre izmene u ovom segmentu energetske politike. Britanija u dokumentu predlaže računovodstvenu metodologiju kojom se udeo biogoriva uključuje dvostruko: u ukupne energetske ciljeve za OIE, kao i u pod-cilj postizanja smanjenja emisija CO₂ u sektoru transporta. To bi smanjilo na 19,6% opšti EU cilj od 20% udela OIE u energetskom miksu, što odgovara iznosu od 69,9 teravat časova i donosi godišnju uštedu u investicijama u OIE od 5,4 milijarde evra do 2020., navode britanski analitičari. Posledice ulaganja u OIE na rast cena energije postale su jedna od vrućih tema političke debate unutar EU. Britanija, koja se orijentiše na nuklearnu energiju radi smanjenja emisija CO₂, jedna je od EU zemalja koje kasne sa dostizanjem cilja udela OIE u energetskom miksu. Prema poslednjim zvaničnim podacima, Britanija je u 2011. imala tek 3,8% udela OIE u ukupnoj proizvodnji energije, a obavezna je da ga do 2020. podigne na 15%. Portparol britanskog ministarstva saobraćaja navodi da bi formula sa biogorivima sprečila „prebacivanje troškova na potrošače“ i pomogla razvoju naredne generacije „zelenih goriva“, poput onih iz algi, ili otpada, što ne ugrožava proizvodnju prehrambenih sirovina. Predstavnici bloka „zelenih“ unutar EU usprotivili su se predlogu Londona, navodeći da bi mogao razvodniti opšti EU cilj od 20% OIE.

EU je 2008. odredila cilj da udeo goriva iz obnovljivih izvora u saobraćaju 2020. dostigne 10% ukupne potrošnje, kao deo opšteg cilja za OIE od 20%. Komisija je prošle godine predložila postavljanje ograničenja za biogoriva prve generacije na 5% ukupne potrošnje u sektoru transporta, što je izazvalo žestoke proteste u EU sektoru biogoriva, čiji godišnji promet iznosi oko 13 milijardi evra. Ove nedelje EU energetski ministri bi trebalo da usvoje kompromisni predlog kojim bi udeo biogoriva iz prve generacije ograničili na 7%. Da bi predlog postao obavezujući, mora da ga usvoji Evropski parlament, što neće biti moguće pre 2015. zbog parlamentarnih izbora zakazanih za maj idućeg godine, koji će doneti i novi sastav Evropske komisije, čiji sadašnji mandat ističe idućeg oktobra.

LONDON – Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) će ubuduće finansirati samo one projekte u sektoru proizvodnje sirovina, uključujući nafte i gasa, gde bude imala potpuni uvid u sadržaj ugovora i licenci, kao i isplata koje kompanije vrši prema lokalnim vlastima i neće ubuduće kreditirati projekte gradnje termoelektrana na uglj, saopštila je Banka objavljajući 10. decembra novu energetska strategiju. Strategija

jača orijentaciju EBRD-a na veću podršku projektima obnovljive energije, uključujući kako finansiranje proizvodnih, tako i infrastrukturnih prenosnih projekata i gradnju rezervnih kapaciteta. EBRD se ovim pridružuje ostalim međunarodnim finansijskim institucijama koje su tokom proteklih meseci napustile koncept ulaganja u projekte zasnovane na uglju.

The Telegraph

Home News World Sport **Finance** Comment Culture Travel Life Women
Companies Comment Personal Finance Economics Markets Festival of Business

HOME » FINANCE » NEWS BY SECTOR » ENERGY

Brussels 'state aid' inquiry to hit Hinkley Point new nuclear plans

Brussels 'state aid' inquiry to hit Hinkley Point new nuclear plans

BRISEL – Evropska komisija će otvoriti istragu iduće nedelje o planiranoj pomoći britanske države gradnji nove nuklearke u toj zemlji, što će ujedno biti i merilo za slične projekte koji se ubuduće budu planirali u Evropi, javlja **Reuters**. Ako Komisija proceni da je podrška Londona francuskom EDF-u, koji treba sa partnerima da gradi nuklearku u Hinkley Pointu

nezakonita - a posebno dugoročno garantovana otkupna cena za proizvedenu električnu energiju - to bi moglo srušiti britansku dugoročnu energetska strategiju zasnovanu na nuklearkama, dodaje agencija.

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE - OIE

PRAG – Jedinica odeljenja češke policije za organizovani kriminal pretresla je 10. novembra prostorije državne energetske kompanije ČEZ i zaplenila dokumentaciju vezanu za ulaganja te firme u solarne elektrane, objavila je tamošnja televizija CT. Prema saopštenju ČEZ-a istraga je povezana sa nezakonitim

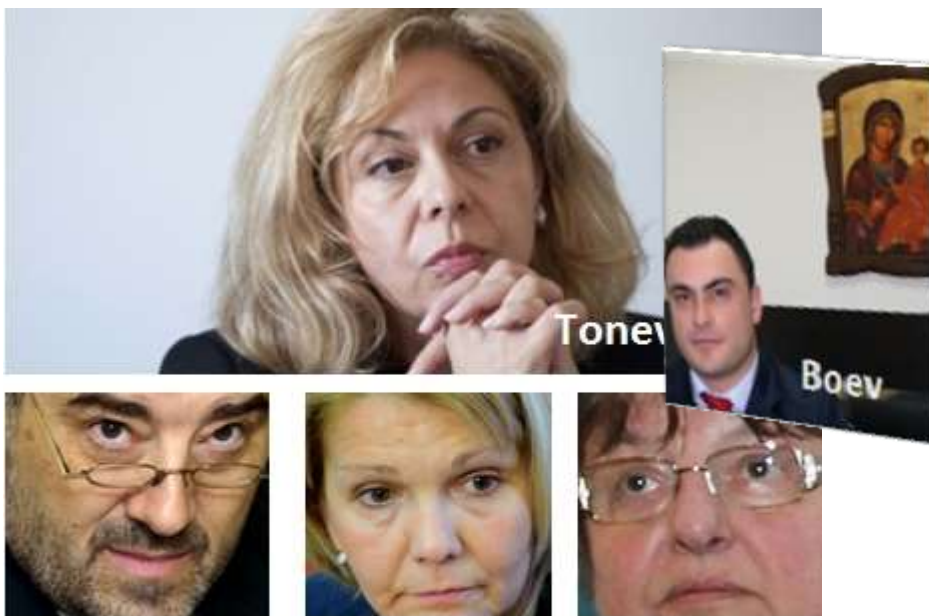
poslovima u solarnom sektoru koje su navodno nanele štetu toj kompaniji, dok iz Energetskog regulatornog ureda (ERU) navode da ne znaju šta je razlog policijske akcije. Dnevnik **Prague Monitor** podseća da je policija prošle godine otvorila istragu povodom ČEZ-ove kupovine jednog gigantskog solarnog parka u oblasti Boemija od "maglovite" kompanije Amur.Re

MOSKVA - Rusija će investirati 17 milijardi dolara u razvoj proizvodnje energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine, najavio je ruski ministar energetike Aleksandar Novak. Prema proceni ruske vlade, proizvodnja energije iz obnovljivih izvora u Rusiji porašće do 2020. godine čak tri puta, na 6 GW. Novak je kazao i da će da će udeo nuklearne energije u domaćoj proizvodnji porasti sa sadašnjih 16% na 19%. Ruske firme trenutno grade 9 nuklearnih reaktora u Rusiji i 19 u inostranstvu, piše ruski portal **Oil and Gas Eurasia**.

SOFIJA - Bugarska nacionalna elektroprivreda NEK objavila je da „jedna kineska kompanija“ planira da uloži 511 miliona evra u gradnju vetroparka i prateće infrastrukture u toj zemlji. Neimenovani kineski investitori izgradiće ujedno više od 200 km novih puteva i obnoviti postojeće u severoistočnom delu Bugarske. NEK je dodao da u ugovoru koji je potpisao s tom firmom, a koji ih obavezuje da priključe vetropark na mrežu, ne postoji obveza Bugarske da otkupi tako proizvedenu struju po povlašćenoj ceni, prenosi **Energia**.

REGION JUGOISTOČNE EVROPE

SOFIJA – Predsednica bugarskog energetskeg regulatornog tela DKEVR Anđela Toneva podnela je u utorak ostavku “zbog tenzija unutar energetskeg sektora”. **Mediji** u Bugarskoj ostavku dovode u vezu sa pritiscima ministara privrede i energije Dragomira Stojneva radi novog smanjenja cena električne energije. Vlada je dan kasnije na čelo regulatornog tela postavila Bojana Boeva, izvršnog direktora državnog Bugarskog energetskeg holdinga (BEH). Cene struje su u ovoj godini dva puta smanjivane, prvi put u zimu posle krvavih protesta potrošača koji su doveli do pada tadašnje vlade premijera Bojka Borisova i smene na kormilu energetskeg regulatora. Drugo smanjenje usledilo je u avgustu, pa je u parlamentarnoj debati u sruđu bivši bugarski ministar energije Deljan Dobrev ocenio da je Toneva bila protiv te odluke, pa se sada povukla „da ne bi saučestvovala u finansijskom uništavanju energetskeg sektora te zemlje“. Toneva je četvrti čelnik energetske regulatorne komisije koji je podneo ostavku ili bio smenjen posle izbijanja protesta zbog visokih računa za struju u januaru ove godine.

Angel Semerdžiev (levo dole na slici) smenjen je u februaru, a na njegovo mesto imenovana je **Julijana Ivanova** (u sredini), koja je posle samo nekoliko dana podnela ostavku, a na čelo DKEVR je došla **Evgenija Haritnova** (desno dole), koja je ostavkom u junu prepustila to mesto Anđeli Tonevoj.

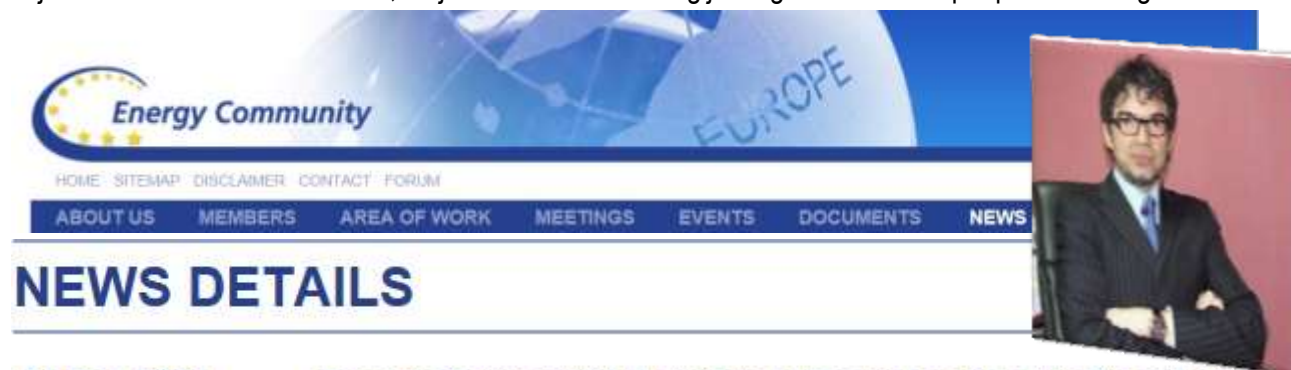
SOFIJA – Dvanaest kompanija u Bugarskoj pretenduju na dobijanje licence za posao operatera za koordinaciju balansnih grupa na elektroenergetskom tržištu te zemlje, objavili su u utorak lokalni mediji.

Državna elektroenergetska kompanija NEK i prenosni mrežni operater ESO trebalo bi da dobiju posao koordinatora između više trgovaca električnom energijom, a zahteve su podnele i lokalne distributivne podfirme austrijskog EVN-a i čeških kompanija ČEZ i Energo Pro, pišu novine **Capital** uz napomenu da bi model balansnog tržišta trebalo da proradi iduće godine. Posao koordinatora balansnih grupa je da redistribuira neravnoteže među članicama grupe i tako smanji kumulativne finansijske

troškove nastale zbog uravnoteženja tržišnih cena za svaku članicu. Te troškove je ranije pokrivali NEK, ESO i distributeri električne energije.

ATINA – Predsednik Regulatorne energetske agencije (RAE) Crne Gore Branislav Prelević (foto dole) izabran je 11. decembra u Atini za predsednika Regulatornog odbora Energetske zajednice (ECRB), jedne od tri institucije Energetske zajednice. Regulatorni odbor je osnovan potpisivanjem Ugovora o Energetskoj zajednici oktobra 2005. u Atini, kojim su i tržišta energije Jugoistočne Evrope postala integralni deo

11 Dec 2013

Energy Community Regulatory Board elects new President

unutrašnjeg tržišta energije Evropske unije. ECRB ima misiju uspostavljanja čvrstih veza između regulatornih tela zapadnog Balkana, angažuje se na rešavanju eventualnih sporova u prekograničnoj trgovini panevropskog tržišta energije, a po dobijanju ovlašćenja od Ministarskog Saveta može donositi odluke koje su pravno obavezujuće za potpisnice Ugovora. energy-community.org

ZAGREB - Vlada Hrvatske usvojila je 12. decembra predlog Zakona o izmenama zakona o tržištu električne energije, usklađujući ga sa potrebama priključenja elektroenergetskom tržištu Evropske unije. Pored ostalog utvrđuju se pravila koja se odnose na zaštitu krajnjih kupaca, funkcionisanje sektora i otvoren pristup tržištu, pravila pristupa mreži, prekogranični prenos električne energije dr. Zakonom se predlaže brisanje odredbe vezane za obezbeđenje sredstava za plaćanje isporučene električne energije ugroženom kupcu, kada on ne plaća snabdevaču struju. Naime, nadležna tela za socijalnu zaštitu nisu u budžetu planirali sredstva za ove slučajeve.

ZAGREB – Hrvatska vlada je u četvrtak usvojila izmene i dopune Tarifnog sistema za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Dodatno je, pored ostalog, objašnjen način isplate podsticajne cene za integrisani sistem u slučaju kada je količina proizvedene električne energije manja ili jednaka mesečnoj potrošnji na mestu proizvodnje, odnosno veća od mesečne potrošnje na mestu proizvodnje. Zatim, definiše se mogućnost primene korektivnog koeficijenta za proizvodna postrojenja na biomasu, u cilju povećavanja pravne sigurnosti za sve nosioce projekata.

BANJALUKA - Ministar industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske Željko Kovačević izjavio je 11. decembra da je utvrđena mapa puta za izgradnju kraka gasovoda „Južni tok“ kroz Srpsku. Kovačević je

istakao da Srpska sve predviđene poslove završava na vreme. Dan ranije predsednik Republike Srpske Milorad Dodik izjavio je da će Srpska narednih dana predložiti jedan ugovor koji treba da dobije saglasnost Saveta ministara BiH kako bi se moglo dalje kretati sa operacionalizacijom projekta Južni tok. Srna